

מ"מ בעינן שתחול הטבילה על כל הגוף כולו (או לכה"פ: שתחול הטבילה אף אאברי בית הסתרים. ולא הבנתי ...), וחציצה מונעת ד"ז.

כ"ה ע"ב. רש"י פ"י דמשיכה ל"ק בבהמה גסה, דאין דרכה במשיכה. ובחה"ר תמה ע"ז, מדקיי"ל דהגבהה קונה בעבד כנעני, אף דאין דרך בני"א להגביה עבדיהם. (ע"י רשב"ם לבי"ב דף נג:, דזוהי מחלוקת ת"ק ור"ש. ד"ע.) וה"נ תקנה משיכה, אף דאין דרכה בכך. וצ"ע לדעת רש"י. ונל"ח בין משיכה להגבהה. דבמשיכה בעינן שיקנה ע"י מעשה המשכתו, משא"כ בהגבהה, דקונה מפאת זה שהחפץ מוגבה ברשותו. (כ"א ר' דרך אגב בהרצאתו. ולי"נ דעפ"י"ז יש ליישב שי רש"י בטוטו"ד, ע"י מש"כ בבית יצחק תשכ"א.) דהרמ"א כ' באה"ע (סי' קל"ט סט"ו.) שנוהגים לומר לאשה שתגביה ידה כשנותנים לה הגט. והגר"ח לא היה מקפיד בזה. דע"י פתחי תשובה (שם) ע"ש רעק"א דלא מהניא הגבהה בגט אלא דוקא יד או חצר ולא שאר קניינים. ועל כן היה מקפיד לקפל הגט באופן שיוכל להכנס כולו לתוך ידה ולא יצא ממנו מחוץ לידה, דמה שחוץ ליד לא הוי יד אלא הגבהה. וא"כ, הרי שוב א"צ לעצת הרמ"א. ועוד, דאפילו למאן דלא קפיד לשי רעק"א ומכשיר בהגבהה, א"צ להגביה ג' טפחים אלא בשחפץ הקנין מונח על הקרקע. אבל כשהחפץ כבר באמצע האויר - ג"ט למעלה מן הקרקע - א"צ להגבהה יתירה. (דלא כט"ז או"ח סי' שס"ו סק"ו. וערש"י ע"ז ע"א ע"ב במאנא דנכרי. דקנייה בהגבהה, אע"פ שלא הגביהו, אלא היה מוגבה מכחו ולא נפל לארץ. אך יש לדחות, דפשטות הגמי משמע דזוהי קנין כליו, כלי - קנין חצר. ד"ע.) וכן שמע ר' מאביו הגר"מ נ"ע, שג"כ לא היה מקפיד למנהג הרמ"א, מפני שנהג לקפל הגט להכניסו כולו לתוך ידה של האשה לגמרי. ומהנהו תרי טעמי לא הקפיד לרמ"א זה. (וצ"ע. דטעם הרמ"א הוא שונה לגמרי ... ד"ע.) וטעם השני הנ"ל הוא עפ"י חילוקנו שבין הגבהה למשיכה. ועתוס' גטין (כא:): דבין משיכה ובין הגבהה קנו בגט. (כן יש לדייק מפסק הר"י ד"ה יצא זה. וד' התוס' הללו הזכיר הר"א לר'). והגר"מ היה אומר, דאפילו לסברא דהגבהה מועילה בגט, היינו דוקא הגבהה **ביד**, אבל לא הגבהה **מכוחו**. (וצ"ע ל' התוס', דמשיכה קונה בגט, דזהו כבר כשאר קניינים, שהוכיח הפ"ת מב"ב (קנא:): דלא מהנו. ור' לא יישב פרט זה.) ונראה, דהרמב"ן כתב (ב"ב עו.) דמשיכה והגבהה כולהו חד קנין. דלר"ל דילפנין משיכה

שא • מסכת קידושין